Dosarul nr. 2r-3438/23
(2-23104620-02-25r-16102023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Roman Pascari

D E C I Z I E

16 noiembrie 2023 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componenţa:
Preşedintelui completului, judecător Nelea Budăi
Judecătorilor Iurie Cotruță și Ion Țurcan

examinând, recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 septembrie 2023, emisă la demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de a părăsi hotarele țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului Chisilița Andrei,

a c o n s t a t a t :

La 19.07.2023, executorul judecătoresc Stoian Grigore a depus un demers în instanța de judecată prin care a solicitat aplicarea interdicției de a părăsi ţara pe un termen de 6 luni în privința debitorului Chisilița Andrei.

În motivarea demersului executorul judecătoresc a indicat că la executare silită se află documentul executoriu nr. 2-11838/2019 din 20.09.2019, emis de către Judecătoria Chișinău, sediul Centru cu privire la încasarea de la Chisilița Andrei, în beneficiul O.C.N. Easy Credit SRL datoria în mărime de 23836 lei.

Prin încheierea nr. 176-6323/2019, de către executorul judecătoresc Stoian Grigore a fost intentată procedura de executare şi aplicate măsurile de asigurare a executării. Potrivit comunicatelor informative parvenite de la registratorii independenți şi de stat, debitorul nu dispune de careva bunuri mobile/imobile şi/sau mijloace financiare. Potrivit solicitării creditorului urmăritor, acesta a solicitat aplicarea faţă de debitor a tuturor măsurilor în vederea executării documentului executoriu. Iar, verificînd baza de date ACCES s-a constatat că debitorul traversează frontiera de stat și obligaţiile prevăzute în procedura de executare nu le onorează.

Executorul judecătoresc motivează că în adresa debitorului au fost

expediate un şir de scrisori prin care a fost somat în repetate rînduri de a se prezenta la birou în vederea onorării obligaţiilor asumate. Suma debitorială este considerabilă şi pînă la momentul de faţă nu este achitată, iar debitorul ignoră în continuare cerinţele legale de a se prezenta, iar această situaţie face imposibilă executarea hotărîrii judecătoreşti.

Executorul judecătoresc a solicitat executorul judecătoresc aplicarea interdicției de a păsări ţara pe un termen de 6 luni în privința debitorului Chisiliţa Andrei.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 septembrie 2023, a fost respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi ţara pe un termen de 6 luni în privința debitorului Chisiliţa Andrei.

La 25 septembrie 2023, executorul judecătoresc Stoian Grigore a depus recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 septembrie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de fond, soluționarea prin decizie a problemei în fond, cu admiterea demersului și aplicarea în privința debitorului a interdicției de a părăsi hotarele țării pe un termen de 6 luni (f.d. 48-51).

În motivarea recursului, executorul judecătoresc a indicat că prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 12.09.2023, s-a dispus respingerea ca neîntemeiat a demersului executorului judecătoresc Stoian Grigore prin care a solicitat aplicarea interdicţiei de părăsire a hotarelor ţării în privinţa cet. Cliisiliţa Andrei, c.p.*****. Executorul Judecătoresc Stoian Grigore a înaintat în instanţa de judecată un demers prin care a solicitat aplicarea interdicţiei de părăsire a hotarelor ţării în privinţa debitorului Chisiliţa Andrei, c.p.*****. Astfel, consideră că la emiterea încheierii nominalizate, nu au fost constatate şi elucidate pe deplin circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, iar instanţa greşit a aplicat normele de drept procedural.

La 19.09.2023, de către biroul executorului judecătoresc Stoian Grigore a fost recepţionată încheierea nr. 25-2773/2023 din 12.09.2023, emisă de Judecătoria Chişinău (sediul Centru), astfel, termenul de depunere a recursului asupra încheierii respective, nu este încălcat. În fapt, la 20.09.2019, de către Judecătoria Chişinău (sediul Centru) a fost emis documentul executoriu nr. 2-11838/2019, prin care s-a dispus încasarea de la cet. Chisiliţa Andrei, c.p.***** în beneficiul ÎCS „Easy Credit” SRL, datoria în mărime de 23836 lei. Acest document executoriu a fost prezentat spre executare silită la 18.11.2019, de către reprezentantul prin procură al ÎCS „Easy Credit” SRL, Mimoglead Iurie.

Prin acţiunile întreprinse în scopul asigurării procedurii de executare, s-a dispus aplicarea măsurilor asigurătorii pe bunurile mobile, imobile cît şi pe sursele financiare, prin care au fost aduse la cunoştinţă părţile în procedura de

executare, fiindu-le expediate scrisori recomandate. Mai mult, atrage atenţia că într-un Stat cu legi funcţionale nu se admite o asemenea atitudine faţă de hotărîrile judecătoreşti şi anume cum debitorul mai bine de 4 ani să nu execute actul judecătoresc. Din data emiterii hotărîrii de judecată s-au scurs mai mult 4 ani, timp suficient pentru a achita o datorie atît de mică, însă Chisiliţa Andrei, c.p.*****, încă nu a exeuctat-o şi nici nu îşi dă interesul faţă de aceasta.

Întru-cît debitorul se eschivează de la executarea hotărârii de judecată, executorul judecătoresc Stoian Grigore urmează a continua procedura de atragere la răspundere pentru neexecutarea hotărârii de judecată.

Prin încheierea 25-2773/2023 din 12.09.2023 emisă de Judecătoria Chişinău, sediul Centru s-a respins demersul executorului judecătoresc în partea aplicării interdicţiei de părăsire a hotarelor ţării debitorului Chisiliţa Andrei. Astfel, atrage atenţia că instanţa a enumerat în calitate de probatoriu 7 documente, adică că executorul judecătoresc a anexat la demers doar 7 documente, deşi au fost anexate peste 50 file, asupra cărora instanţa nici măcar nu s-a expus, ceea ce contravine legii.

La fel, a invocat instanţa de fond în punctul 22 al încheierii că executorul judecătoresc nu a probat faptul că debitorul poate pleca definitiv din RM, or, poate cineva garanta creditorului că Chisiliţa Andrei în timpul apropiat nu va pleca definitiv din RM.

Recurentul a indicat că a mai invocat instanţa că motiv al respingerii interdicţiei că executorul judecătoresc nu a indicat care este finalitatea expedierii dispoziţiei de încasare din salariu de la *****din 2021, or dacă documentul executoriu ar fi fost executat din încasarea din salariu, oare executorul judecătoresc ar mai fi suportat atîtea cheltuieli timp de 4 ani pentru încasarea datoriei. De asemenea instanţa în punctul 31 a invocat faptul că executorul judecătoresc nu a întreprins suficiente măsuri de căutare a debitorului, or cu întâietate este de amintit faptul că executorul judecătoresc nici nu este organ de căutare, iar în rândul secund a precizat că executorul judecătoresc nu a solicitat anunţarea în căutare, iar aceasta nu are nici o legătură cu demersul înaintat. Iar, cel mai neverosimil este faptul că instanța indică că executorului judecătoresc urmează acesta să facă în activitatea sa, or, executorul judecătoresc este independent în activitatea sa. La cele spuse își manifestăm profund dezacordul cu un atare temei invocat de instanţa de fond.

Din conţinutul încheierii de respingere a demersului executorului judecătoresc, poate deduce că în opinia instanţei - dacă debitorului i s-ar aplica interdicţia de părăsire a hotarelor ţării atunci acestuia i s-ar încălca careva drepturi, iar dacă dreptul creditorului la un proces-echitabil se încalcă deja de 4 ani-mai puţin contează.

Totodată, a accentuat că potrivit art. 44 Cod de executare al RM, debitorul

este obligat să execute hotărîrea de judecată, să declare executorului judecătoresc veniturile, drepturile de creanţă, bunurile care le deţine, etc., însă Chisiliţa Andrei, c.p.*****, nu a făcut-o, iar hotărârea de judecată din 2019 nu este executată.

În concluzie, consideră încheierea instanţei ca una ilegală, lipsită de orice temei juridic şi necesită a fi casată, cu aplicarea în privinţa debitorului Chisiliţa Andrei, interdicţia de părăsire a hotarelor ţării, dat fiind faptul că pînă în prezent hotărârea de judecată din 2019, nu este executată, astfel dreptul creditorului recunoscut prin lege a fost încălcat, iar procedura de executare silită are sarcina de a contribui la realizarea acestui drept, iar măsurile de asigurare a executării au fost aplicate în anul 2019 precum şi pe toată perioada procedurii de executare, iar în privinţa debitorului se continua procedura de atragere la răspundere.

La 16 octombrie 2023, conform Fișei de repartizare, cauza a fost distribuită pentru examinare în ordine de recurs judecătorului raportor Nelea Budăi (f.d. 58)

Verificând legalitatea încheierii judecătoreşti contestate, pe baza dosarului şi a motivelor invocate în recurs, Colegiul civil consideră recursul ca fiind întemeiat şi care urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanţei de fond şi soluționarea problemei în fond, prin emiterea unei noi încheieri cu privire la admiterea demersului înaintat de executorul judecătoresc Stoian Grigore, reieşind din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul civil constată că, prin depunerea cererii de recurs la 25 septembrie 2023, recurentul a respectat termenului procesual prevăzut în art. 425 CPC, or la materialele cauzei lipsește dovada legală privind recepționarea încheierii contestate.

În acord cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii

În conformitate cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.

Din materialele cauzei s-a stabilit că prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 20.09.2019, s-a hotărât încasarea de la Chisilița Andrei, în beneficiul O.C.N. Easy Credit SRL datoria în mărime de 23836,26 lei (f.d.28).

Conform încheierii executorului judecătoresc Stoian Grigore nr.176-6323/2019 din 18.11.2019 a fost primit spre executare și intentată procedura de executare a documentului executoriu (f.d.7).

La fel, prin încheierea nr.176-6323/2019 din 18.11.2019 de către executorul judecătoresc a fost aplicată măsura de asigurare în privința debitorului (f.d.8).

Potrivit comunicatului informativ al instituției financiare debitorul nu deține mijloace financiare (f.d. 21).

Conform bazei de date ”CNAM”, data extrasului din 01.11.2021, debitorul deține statutul de angajat (f.d. 33).

Totodată, debitorul traversează periodic frontiera de stat, potrivit extraselor prezentate.

La 19.07.2023, executorul judecătoresc Stoian Grigore a depus un demers în instanța de judecată prin care a solicitat aplicarea interdicției de a părăsi ţara pe un termen de 6 luni în privința debitorului Chisilița Andrei.

Prima instanță, fiind investită cu examinarea demersului, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 septembrie 2023, a respins ca fiind neîntemeiat demersul înaintat.

Exprimându-și dezacordul cu încheierea instanței de fond, executorul judecătoresc Grigore Stoian a contestat-o cu recurs, menționând argumentele expuse mai sus.

Instanța de recurs consideră recursul neîntemeiat și pasibil respingerii, iar încheierea contestată întemeiată şi legală, reieșind din considerentele ce succed.

Prin prisma prevederilor art. 10 al Codului de executare, executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-şi îndeplineşte benevol obligaţiile. Executarea silită începe prin sesizarea executorului judecătoresc în condiţiile legii şi se efectuează prin orice formă prevăzută de prezentul cod, simultan sau succesiv, pînă la realizarea dreptului recunoscut prin documentul executoriu, pînă la achitarea dobînzilor, a penalităţilor sau a altor sume, acordate potrivit legii, precum şi a cheltuielilor de executare. Executarea silită se efectuează în baza unui titlu executoriu sau a unui alt document care, potrivit prezentului cod, este document executoriu.

În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (1) al Codului de executare, executorul judecătoresc este unica persoană autorizată să efectueze executarea silită a documentelor executorii.

În conformitate cu dispozițiile art. 22 alin. (1) lit. x) al Codului de executare, executorul judecătoresc este în drept: să solicite instanţei judecătoreşti, la cererea creditorului, aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a

părăsi ţara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărîrii judecătoreşti.

Potrivit art. 64 alin. (1) al Codului de executare, interdicţia de a părăsi ţara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci cînd prezenţa debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menţinerii acestei interdicţii. Încheierea instanţei de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicţia de a părăsi ţara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părţilor. Instanţa care examinează demersul poate dispune citarea participanţilor la proces şi a executorului judecătoresc pentru a se pronunţa cu privire la temeiurile invocate în demers.

Potrivit Recomandării nr. (2003)17 a Comitetului de miniștri ai Consiliului Europei din 09.09.2003 în materia executării silite, ”în procedura de executare urmează să fie găsit un echilibru între interesele creditorului și cele ale debitorului”.

În conformitate cu art. 27 din Constituția Republicii Moldova, dreptul la libera circulație în țară este garantat. Oricărui cetățean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieși, de a emigra și de a reveni în țară.

Art. 28 din Constituția Republicii Moldova prescrie că, statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată.

Art. 54 din Constituția Republicii Moldova prevede că, în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului. Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. Prevederile alin. (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24. Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Conform pct. 1 art. 2 Protocolul nr. 4 al Convenției Europene a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale oricine se găsește în mod legal pe teritoriul unui stat are dreptul să circule în mod liber și să-și aleagă în mod liber reședința sa.

Totodată, pct. 3 al aceluiași articol prevede că exercitarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, siguranța publică, menținerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protecția sănătății sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor și libertăților altora.

În același context, instanța de recurs reține că în speța Gochev contra Bulgariei (nr. 34383/03 din 26.11.2009)74, CtEDO reiterează că articolul 2 din Protocolul nr. 4 la CEDO garantează oricărei persoane dreptul la libertate de mișcare, inclusiv dreptul de a părăsi orice țară pentru o altă țară din alegerea persoanei la care el sau ea poate fi admisă. Orice măsură care restrânge acest drept trebuie să fie legală, să urmărească unul dintre scopurile legitime menționate la al treilea paragraf din Convenția menționată mai sus dispoziție și un echilibru corect între interesul public și drepturile individuale (a se vedea Baumann c. Franței, nr. 33592/96, § 61, CED 2001-V, și Riener v. Bulgaria, nr. 46343/99, § 109, 23 mai 2006) (punctul 44).

Totodată, Curtea a admis încă o dată că, în principiu, o astfel de interdicție poate fi în concordanță cu articolul 2 din Protocolul nr. 4 la Convenție, atât timp cât aceasta este justificată și numai pentru perioada în care servește scopului de a garanta recuperarea creanței. Cu toate acestea, Curtea a considerat că interdicția avea un caracter automat, fără vreo limitare în privința domeniului de aplicare sau a duratei acesteia și, prin urmare, nu era justificată și proporțională cu interesul legitim pe care se pretindea că îl urmărește.

La fel, Colegiul civil ține să remarce că la aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi țara ca măsură de asigurare a executării se poate recurge doar în cazurile când executorul judecătoresc anterior a aplicat măsurile de asigurare a executării, însă bunurile susceptibile de urmărire nu au fost identificate sau acestea nu sunt suficiente ori există informații că debitorul ar putea părăsi țara și acest lucru ar face mai dificilă executarea sau ar diminua șansele ei. În fiecare caz instanța de judecată va lua decizia de a aplica sau nu această restricție, pe baza probelor prezentate de către creditor sau executorul judecătoresc.

De asemenea, se reține că la aplicarea acestei restricții, legiuitorul impune o serie de rigori, cărora urmează să li se conformeze atât instanța de judecată, cât și executorul judecătoresc.

Prin urmare, în contextul situației de fapt constatată și a normelor de drept citate, Colegiul civil consideră întemeiate raționamentele primei instanțe cu privire la necesitatea respingerii demersului înaintat de executorul judecătoresc.

Colegiul civil consideră că instanța de fond în mod just a reținut că la materialele cauzei nu se regăsește informația de la IP „Agenția Servicii Publice”,

Departamentul Cadastru, pentru a verifica dacă debitorul este proprietar al bunurilor imobile sau mobile. La fel, executorul a anexat extrasul din baza de „Acces Web” privind domiciliul debitorului, dar printre actele demersului lipsesc înscrisuri care ar confirma că executorul judecătoresc a ieșit la fața locului, la adresa cunoscută a debitorului. Iar, procesul-verbal din 17.12.2019 nu poate fi reținut în acest sens, deoarece a fost întocmit cu aproximativ 3 ani și 6 luni în urmă pînă la depunerea prezentului demers. Totodată, se constată că executorul judecătoresc a omis să prezinte acte confirmative, precum că debitorul a fost anunțat în căutare.

Colegiul civil a constatat cu certitudine că executorul judecătoresc nu a efectuat toate acțiunile posibile în vederea executării documentului executoriu, informațiile din baza de date fiind datate cu anul 2019, 2020, iar la ultimele citații din anul 2023, executorul judecătoresc nu a anexat dovada expedierii.

Astfel, reieșind din cele indicate mai sus și conform normelor de drept material enunțate, instanța de recurs concluzionează că urmează a fi respins recursul declarat ca fiind neîntemeiat, cu menţinerea încheierii primei instanţe de respingere a demersului de aplicare a interdicţiei de a părăsi ţara pe un termen de 6 luni, faţă de debitorul Chiselița Andrei.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,

d e c i d e:

Respinge recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore.

Menţine încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 septembrie 2023, emisă la demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de a părăsi hotarele țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului Chisilița Andrei.

Decizia rămâne irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Nelea Budăi

Judecătorii: Iurie Cotruță

Ion Țurcan